

FRANCUSKA
OBRANA

Francorchamps, belg. GP auto-moto trkalište u Ardenima kod grada Spa; duž. staze 14,1 km; jedno od najbržih i najopasnijih trkališta; utrke u kategoriji formule 1 održavale su se od 1925 do 1970; od 1970 voze se maratonске utrke.

francuska obrana, šah: otvaranje koje nastaje nakon početnih poteza: 1. e4 e6; 2. d4 d5; spada u grupu tzv. polutvorenih igara.

francuske tablice, atletika: sistem za preračunavanje rezultata u ženskom petoboju u bodove; upotrebljavale su se 1950-54; poslije su zamijenjene šved. tablicama.

francuski kasač, konj, derivat anglonormana koji je treninjom i kasačkim utrkama usmjeren na postizanje brzine u kasu. Križanjem kobila f.k. s engleskim punokrvnjakom, hunterom, američkim kasačem, orlovskim kasačem i norfolčkim kasačem dobiven je veoma solidan i brz konj.

francuz, sp. gimnastika: element na konju s hvataljkama; izvodi se iz upora stražnjeg na kraju konja dohvatom jedne ruke na hvataljku, a druge na kraj konja premah odbočni natrag i okret (prijelaz) u upor bočno na kraj konja, okret i premah odbočni preko konja ili zanožni do upora stražnjeg na kraju konja ili do stava na tlu.

Frankić, Dragutin (1864-1924), geograf; planinar. Od 1897 član PD Bršljan u Osijeku, od 1898 tajnik HPD Visočica u Gospiću. Napisao: *Plitvička jezera*, 1910.

frankfurtska izmjena, atletika: kombinirani način unutrašnje i vanjske predaje štafetne palice u trčanju na 4 x 100 m, nazvan po sp. klubu Eintracht Frankfurt. Prvi i treći trkač nose palicu u desnoj ruci, drugi i četvrti trkač u lijevoj ruci; u pojedinih dionicama natjecatelji trče naizmjenice po vanjskom ili unutrašnjem dijelu staze.

Franković, Dragutin (1909), službenik; viši sp. trener za nogomet, skijaški učitelj, svestrani sp. radnik i funkcionar. Jedan od osnivača organizacije nogometnih trenera u Hrvatskoj, potpredsjednik Saveza nogometnih trenera Hrvatske i Jugoslavije, predsjednik Saveza nogometnih trenera Zagreba. Dobitnik Majske nagrade fizičke kulture Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SR Hrvatske (1968) i Zlatne plakete NSJ. Napisao: *Škola skijanja*, Zagreb 1945.

Franulović, Željko (1947), teniski reprezentativac, član TK Split. Trostruki prvak Jugoslavije 1969-71; prvak Jugoslavije u igri parova 1967-69, 1970 i 1971. Nastupio za reprezentaciju Jugoslavije u Davis Cupu 1967-79. Tri puta pobjednik na Međunarodnom prvenstvu Jugoslavije 1967, 1970 i 1971; na Međunarodnom prvenstvu Juž. Amerike 1970 i 1971 te na otvorenom prvenstvu SAD 1969, 1971 (na tvrdim terenima).

Franjković, Milan (1952), dipl. ekonomist; reprezentativac u vaterpolu sa 75 nastupa, član Korčulanskoga plivačkog kluba i AVK Mladost (Zagreb), zaslužni sportaš Jugoslavije. Sudjelovao na PS 1973 u Beogradu (III mjesto).

Franjković, Tomislav (1931), nastavnik tjel. odgoja; reprezentativac u vaterpolu sa 27 nastupa, član Korčulanskoga plivačkog kluba i PK Mornar (Split), zaslužni sportaš Jugoslavije. Sudjelovao na PE 1954 u Torinu (II mjesto) i na OI 1956 u Melbourneu (II).

»**Franjo Kluz**«, a) prijelazni pehar što ga je uspostavio Zrakoplovni savez Jugoslavije; dodjeljuje se pobjedničkoj ekipi nac. aerokluba na PS zrakoplovnog modelarstva, klasa F 1C; b) zlatna plaketa, trofej koji dodjeljuje Zrakoplovni savez Jugoslavije pojedincima,

istaknutim sp. zrakoplovcima za izuzetna dostignuća u dužem vremenskom razdoblju.

Fras, Erika (1942), svj. rekorderka u padobranstvu; postigla pet JR (4 pojedinačna i 1 grupni) i SR skokom u cilj 2,3 m (Vršac, 1961). Dobitnica je Zlatnog orla Zrakoplovnog saveza Jugoslavije za 1961.

Fraser, Dawn (1938), austral. reprezentativka u plivanju; pobjednica na 100 m slobodno na OI 1956, 1960 i 1964 te u štafeti 4 x 100 m slobodno na OI 1956.

Frazier, Joe (1944), profesionalni boksač SAD; prvak svijeta u teškoj kategoriji od 16. II 1970 (James-Jimmy Ellis) do 22. I 1973 (George Foreman).

frederik, sp. gimnastika: element na dvisinskim ručama nazvan po gimnastičarki SAD M. Frederick, koja je taj element prva izvela; izvodi se iz kovrtljaja u visu uzignjetom raznožno na višoj pritki s uzmahom u stoj s time da se u trenutku uzmaha puštanjem jedne ruke izvrši okret za 360° oko druge ruke do staja na višoj pritki nathvatom. F. se izvodi iz kovrtljaja (kretanja) nazad, odn. iz elementa koji se naziva štalder.

Fredriksson, Gert (1919), šved. reprezentativac u kajakaštvu; pobjednik na 1000 i 10 000 m u kajak-jednosjedu na OI 1948 i 1956, na 1000 m u kajak-jednosjedu na OI 1952 i na 1000 m u kajak-dvosjedu na OI 1960.

Freiburg-Schauinsland, cesta u SR Njemačkoj za auto-moto brdsko-brzinske utrke; duž. staze 11,2 km, visinska razlika 420 m, cilj na 1200 m nadmorske visine.

Frelich, Matevž (1905-44), alpinist, skijaš, gorski spasavalac, član Turističkog društva Skala u Jesenicama, odbornik Slovenskog planinskog društva, organizator natjecanja i izgradnje bivača u slov. Alpama. Izveo vriedne penjačke uspone u Julijskim i zap. Alpama. Poginuo kao partizanski borac NOR.

Fresl, Emil (1921), tehničar; reprezentativac, konstruktor, nastavnik i međ. sudac zrakoplovnog modelarstva, zaslužni sportaš Jugoslavije. Na PE 1951 prvi u kategoriji slobodno letećih modela na gumeni pogon; na PE 1954 prvi, 1960 treći u kategoriji modela s klipnim motorom (F-1C). Dobitnik plakete »Franjo Kluz« (1957), zlatne C značke s dijamantom zrakoplovnog modelara (1957) i Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1976).

Freudenreich, Aleksandar (1892-1974), arhitekt, kazališni intendant i režiser; član Hrvatskog sokola (od 1908), vježbač, prednjak i zamjenik vođe, nastupao na svim njegovim sletovima u Zagrebu i na svesok. sletovima u Pragu (do 1929); odbornik Matice Hrvatskog sokola i Hrvatskog sokolskog saveza. Realizirao brojne projekte za društvene i sok. domove, projektirao sok. sletišta i Sokolsku mogilu u Maksimiru. Osim stručnih članaka o kazalištu i arhitekturi, pisao o tje-lovježbi, gimnastičkim spravama, dvoranama i sokolstvu. Dobitnik nagrade za životno djelo »Viktor Kovačić«, Saveza arhitekata Hrvatske (1968) i nagrade za životno djelo Republičkog Savjeta za naučni rad Sabora SRH (1972).

Frey, Konrad (1909), njem. reprezentativac u sp. gimnastici; najuspješniji sportaš na OI 1936 sa 3 zlatne medalje (konj s hvataljkama, ruče, višeboj — ekipno), 1 srebrnom medaljom (preča) i 2 bronzane medalje (vježba na tlu, višeboj — pojedinačno).

Frgić, Ivan (1953), mašinski tehničar; reprezentativac u rvanju grč.-rim. stilom, zaslužni sportaš Jugoslavije, član i trener RK Elektrovojudina (Sombor). Nastupao u kategorijama do 57 i 62 kg. Višestruki prvak Jugo-

Ž. FRANULOVIC

D. FRASER

M. FRANJKOVIC

J. FRAZIER

FREIBURG-
SCHAUINSLAND,
auto-moto cesta

I. FRGIĆ